

نقش زیستگاه های مصنوعی در تغییر تنوع و CPUE ماهی های صخره ای در منطقه ملو (از توابع بندر لنگه در خلیج فارس)

عیسی کمالی^{1*}؛ حجت اله فروغی فرد¹؛ محمد درویشی¹؛ سیامک بهزادی¹

¹ پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بندرعباس

*مسئول مکاتبات: kamalyeassa@gmail.com

چکیده: همگام با توسعه آبی پروری، تغییر شرایط زیستی با ایجاد زیستگاه های مصنوعی یکی از راهکارهای مهم جبران کاهش ذخایر و افزایش صید محسوب می شود. در این تحقیق تنوع و فراوانی گونه های ماهی ها در ایستگاه های نمونه برداری و مقایسه آن ها با ایستگاه های شاهد مورد بررسی قرار گرفت. همچنین داده های گرفته شده از صیادان منطقه مربوط به وضعیت صید در قبل از استقرار سازه ها در منطقه نیز با داده های کسب شده از این تحقیق مورد مقایسه قرار گرفت که نشان می داد قبل از ایجاد زیستگاه مصنوعی ماهی بسیار کمی در منطقه ملو وجود داشته است. نمونه برداری ماهی ها در 21 ایستگاه دارای سازه و دو ایستگاه شاهد از فصل پاییز 1389 تا تابستان 1390 به صورت فصلی انجام شد. در این زیستگاه سازه ها در هفت ردیف از سازه های مختلف و سه ردیف عمقی (اعماق 8، 9/5 و 11 متر)، در منطقه ملو از توابع بندر لنگه قبلاً مستقر شده بود. از نظر نوع سازه ها، به جز فصل بهار بین EUPC و تعداد در هر گرگور و تنوع گونه ای ردیف هفتم که متشکل از مخلوطی از سازه ها است با شش ردیف دیگر اختلاف معنی داری مشاهده شد. در این بررسی اختلاف معنی داری بین اعماق مختلف دیده نشد. علیرغم این که میانگین EUPC در فصول مختلف تفاوت زیادی نشان داد، ولی چون واریانس داده ها باهم اختلاف معنی داری داشت ($P > 0/01$)، آنالیز واریانس قادر به نشان دادن اختلاف معنی دار میانگین EUPC در فصول مختلف نبود. در ارتباط با مقایسه تنوع و EUPC ماهی ها بین مناطق دارای سازه و ایستگاه های شاهد که در فاصله یک مایلی در دو طرف سازه ها بود اختلاف معنی دار مشاهده شد. همچنین داده های گرفته شده از صیادان منطقه مربوط به وضعیت صید در قبل از استقرار سازه ها در منطقه نیز با داده های کسب شده از این تحقیق مورد مقایسه قرار گرفت که نشان می داد قبل از ایجاد زیستگاه مصنوعی ماهی بسیار کمی در منطقه ملو وجود داشته است. در فیلم های تهیه شده مشاهده شد که چندین برابر گونه هایی که با گرگور صید می شدند در اطراف سازه ها وجود داشتند. همچنین 11 گونه در محوطه سازه ها وجود داشتند که توسط گرگور صید نشده بودند.

کلیدواژه ها: زیستگاه مصنوعی، منطقه ملو، بندر لنگه، تنوع گونه ای، EUPC